

Liefde ervaren, liefde doen

Visiestuk Denktank

December 2020

Inhoudsopgave

De aanloop naar dit stuk	2
Opzet document:	2
De aanleiding voor het opzetten van de Denktank	2
De opdracht vanuit de wijkraad	2
De methode:	2
Het proces:	3
Het resultaat:	3
De liefde:	5
Liefde doen en ervaren:	5
Vier focuspunten van liefde:	5
Geborgenheid	5
Vertrouwen	5
Openheid.....	5
Omzien (naar elkaar en de wereld).....	6
Acht dimensies van kerk zijn:	6
1. Eredienst en andere vieringen	6
2. Organisatie	6
3. Rol in het dorp.....	7
4. Gebouw	8
5. Diaconaat	8
6. Jongeren.....	9
7. Gezinnen	9
8. Ouderen	10
Conclusie:	11
Hoe nu verder?.....	11

De aanloop naar dit stuk.

Opzet document:

Voor u ligt het resultaat van ruim anderhalf jaar ‘Denktanken’. Dit document is als volgt opgebouwd: We zullen eerst de aanleiding voor het opzetten van de Denktank beschrijven en daarna de vraag waarmee de Denktank op pad is gestuurd. Vervolgens kijken we naar de methode waarmee we deze vraag zijn aangevlogen. De resultaten van onze bevindingen hebben we geprobeerd om te zetten naar een visiestuk, een aantal wegwijzers die de Laarkerk volgens ons in de richting zullen leiden van de kerk die we graag willen zijn.

De aanleiding voor het opzetten van de Denktank

Begin 2019 hield Christiaan Schoonenberg, student theologie aan de Rijksuniversiteit Groningen, een presentatie op een gemeenteavond waarin hij het resultaat liet zien van zijn onderzoek over de demografie van de gemeente. We zien in dit onderzoek dat de gemeente terugloopt met name in de aanwezigheid van twintigers, dertigers en veertigers. Hierbij wijkt de Laarkerk negatief af van het gemiddelde binnen de PKN. Het maakt de noodzaak om te kijken naar de toekomst zichtbaar en dringend. Daarnaast lijkt de participatiegraad van gemeenteleden binnen de eredienst en andere gelegenheden nu nog groter dan in andere gemeenten maar hierin wordt wel duidelijk een snel dalende trend waargenomen. Christiaan adviseerde daarom om creatief na te denken op welke wijze de Laarkerk een vitale gemeente kan blijven. Hij adviseerde om juist actief met twintigers, dertigers en veertigers te zoeken naar hoe de gemeente weer voor hen zinvolle invulling kan geven aan het gemeente zijn om daarmee het huidige gemis van deze groep om te buigen naar betrokkenheid vanuit deze groep. Dit heeft geresulteerd in de oprichting van de Denktank vanuit de wijkraad.

De opdracht vanuit de wijkraad

De gemiddelde leeftijd van gemeenteleden is hoog. Wanneer er niks gebeurt staat de het voortbestaan van de Laarkerk op het spel en daarom moet het roer om. De wijkraad wil graag dat de Laarkerk een plek van inspiratie wordt voor actieve leden, randleden en iedereen die zich aangesproken wordt. De Denktank krijgt de opdracht om voorstellen te formuleren om de Laarkerk de toekomst vitaal tegemoet te laten treden. De Denktank onderzoekt en gaat ideeën uitproberen. De Denktank onderzoekt of de bestaande activiteiten nog voldoende passen bij de vorm van kerk-zijn die door de Denktank wordt geadviseerd. De uiteindelijke voorstellen worden voorgelegd aan de wijkraad. De gemeente wordt bij dit gehele proces betrokken.

De methode:

We hebben als Denktank de methode “waarderend onderzoek” gehanteerd. Dat wil zeggen dat we hebben geprobeerd om te werken vanuit dingen die nu al goed gaan, waarbij we de vraag stellen hoe we deze dingen uit kunnen bouwen. Dit in plaats van de vraag wat gaat er mis en hoe kunnen we dat oplossen. We hebben dus eerst geprobeerd om de ‘kracht’ van de Laarkerk te vinden en benoemen. Vervolgens hebben we gekeken naar hoe we deze kracht kunnen uitbouwen. We hebben daarvoor bijvoorbeeld gekeken naar nieuwe vormen elders in Nederland en gekeken tot in hoeverre die bij ons passen. Daarnaast hebben we gekeken naar verschillende aspecten van kerk zijn zoals: eredienst, diaconie, geloofsopvoeding en organisatie. Hoe komt onze kracht hierin naar voren? Als vanzelf loop je dan tegen belemmeringen aan die juist de kracht van de gemeente tegenwerken. Bij dit hele proces hebben we steeds geprobeerd om ook te kijken naar wat het geloof en de bijbel hierover zeggen. De kerk is immers geen clubkantine maar het huis van God.

Het proces:

Er zijn een groot aantal Denktank bijeenkomsten geweest. Het is hier vooral in het begin gegaan over de kracht van de kerk aan de hand van een aantal opdrachten, bijvoorbeeld het reflecteren op je mooiste ervaring in verband met de kerk en hier aanknopingspunten uit halen. Daarnaast zijn er een aantal bijeenkomsten geweest met een thematische ingang. Zo is er een “exposure” bijeenkomst geweest om de rol van de kerk in het dorp te verkennen en zijn er gesprekken met dertigers gevoerd over wat zij graag in de kerk zouden zien. In de Denktank is de balans tussen abstractie en praktijk en tussen tempo maken en bezinnen soms wel lastig te vinden. Waar het de een niet snel genoeg kan gaan het een ander soms te snel. Dit is natuurlijk eigen aan een Denktank waar verschillende leden vanuit verschillende kanten van de gemeente een rol hebben. Na een aantal maanden heeft Christiaan aangegeven geen tijd vrij te kunnen maken om de Denktank nog langer te leiden. Vanuit de Denktank is aangegeven dat we wel graag weer een externe partij als leiding zouden willen. In dit geval is het goed om wat afstand te hebben tot de praktijk. Deze persoon werd gevonden in Tineke Klei, ervaringsdeskundige op kerkvernieuwingsgebied. Met Tineke is geprobeerd om het abstracte deel van de eerste periode om te zetten naar meer concrete plannen. Daardoor zijn al een aantal kleine proefballonnen opgelaten. Met dit stuk vatten we onze bevindingen samen en is de Denktank in de huidige vorm klaar. We willen echter uiteraard nog graag betrokken blijven bij het presenteren van het stuk aan wijkraad en gemeente en het concreet vorm geven van de voorstellen in dit stuk.

Het resultaat:

Vanuit onze krachten en de belemmeringen die we tegenkwamen hebben we een visie op papier gezet waarin we benoemen welke richting de Laarkerk de komende jaren op zou moeten volgens ons als Denktank. Ons visiestuk werkt van abstract naar concreet. We beginnen met één centraal begrip wat door alle lagen van de kerk zou moeten doorwerken en werken dit steeds verder uit. Dit begrip is de liefde. We zien liefde als een proces dat twee kanten heeft. We kunnen liefde ervaren maar we worden ook opgeroepen om liefde te doen. Het gaat dus om geven en ontvangen. We zien dat de liefde vorm krijgt in vier belangrijke waarden in onze gemeente; geborgenheid, vertrouwen, openheid en omzien naar elkaar en de wereld. We denken dat we hiermee de kernwaarden van de gemeente te pakken hebben.

Vervolgens willen we kijken hoe deze kernwaarden vorm krijgen binnen verschillende aspecten van het gemeente zijn. Daarom zoomen we dieper in op acht dimensies van onze kerk; eredienst en andere vieringen, organisatie, rol in het dorp, gebouw, diaconaat, jongeren, gezinnen en ouderen. Het is een belangrijk punt dat deze categorieën niet uitputtend zijn. We hebben gekozen voor een aantal onderwerpen die in het oog sprongen en die we besproken hebben in de Denktank. We kijken hoe onze kernwaarden op deze gebieden vorm krijgen en ook hoe we hiermee vooruit zouden moeten. Bij elke dimensie formuleren we een aantal praktische voorbeelden waaraan we zouden kunnen denken. Ten slotte zullen we af en toe ter illustratie een aantal quotes toevoegen. Dit zijn quotes uit de Bijbel of uitspraken van gemeenteleden of anderen die tot nadenken stemmen en zaken wat scherper neerzetten.

De opbouw van het document is dus als deze piramide van abstract naar steeds praktischer en concreter:

De liefde:

De kern van ons geloof is de liefde van God. Die liefde heeft altijd centraal gestaan en dat zal ook altijd zo blijven. Het komt terug in alles wat we doen en zouden willen doen als kerk. Het is bovendien het grootste gebod dat Jezus ons geleerd heeft.

Liefde doen en ervaren:

Dat ene woord, liefde, is echter een tweeledig begrip. Liefde kun je ervaren als gevoel, als geborgenheid, als steun en als geluk. De liefde is dan een zelfstandig naamwoord. Maar daarnaast is liefde ook een werkwoord. Liefde wordt werkelijkheid als we de boer op gaan om de ander te helpen en ontmoeten. Liefde is je hart openstellen. Zodat Gods liefde naar binnen kan, maar ook zodat we de ander kunnen ontmoeten in liefde. Daarmee brengen we Gods liefde naar buiten de wereld in. We willen de liefde van God zichtbaar maken met ons handelen. Daarmee zijn we als kerk een open gemeenschap die niet met de rug naar de samenleving staat.

Vier focuspunten van liefde:

Geborgenheid

We kennen elkaar en weten wat er speelt in elkaars leven. De kerk inlopen voelt voor veel gemeenteleden als thuiskomen. De kerk is ook een plek van rust en de kerkdienst een ankerpunt in de week. De uitdaging hier is om dit gevoel vast te houden. We moeten zorgen dat iedereen zich zo veel mogelijk thuis voelt en herkent in de diensten en activiteiten, ook als de samenstelling van de gemeente verandert. Tegelijk moeten we daarvoor niet de kern van wie we zijn of de boodschap van God verloochenen. We willen deze geborgenheid ook graag verder uitdragen dan onze gemeente. Mensen van buiten zijn welkom en mogen zich veilig voelen en weten bij onze gemeente.

Vertrouwen

Naast de liefde, zijn de andere kerngeboden van het geloof natuurlijk geloof en hoop. Beide komen terug in het woord vertrouwen. We vertrouwen op de wijsheid van God en vertrouwen dat dingen uiteindelijk wel goed zullen komen. De uitdaging is natuurlijk om dit vertrouwen op God en elkaar ook echt te leven. Om af en toe een sprong in het diepe te wagen omdat we erop vertrouwen dat het wel goed komt.

Openheid

In de kerk is iedereen welkom. Wie je ook bent er is altijd plek voor je in het huis van God. Dat hopen we in ieder geval te doen en uit te stralen. Verschillen tussen mensen willen we zien als kans. Van daaruit bezien zijn dus ook andersdenkenden geen tegenstanders. In een open ontmoeting met de Ander kunnen beide partijen iets leren. Daarbij is het uitstellen van het oordeel een grote uitdaging voor iedereen. We moeten proberen eerst te luisteren en te begrijpen. Deze openheid is gericht op onze eigen gemeente maar ook op de wereld daarbuiten. Let op dat openheid en geborgenheid elkaar kunnen tegenwerken. We zien dat er een hechte groep is die veel oppakt; wat natuurlijk heel mooi is. Maar anderen in de gemeente kunnen daardoor een drempel voelen om zich bij die groep aan te sluiten. Het moet de wens van de kerkgemeenschap zijn dat iedereen zich kan aansluiten zonder drempels.

Omzien (naar elkaar en de wereld)

In de kerk geven we om elkaar en de wereld. Dit uit zich in het er zijn voor mensen in onze eigen gemeente, bijvoorbeeld bij ziekte of rouw maar ook op mooie momenten. Maar het uit zich ook in het missiewerk dat deze kerk doet en waarin we ons verbonden voelen, zoals de rommelmarkt of de World Servants reizen. We zijn vaak geneigd om geloof te benaderen in termen van het verstand. Je moet immers geloven in bepaalde dingen om Christen te zijn. Maar wat nou als we geloof benaderen vanuit het doen. We denken dat het veel belangrijker is om christelijk te handelen dan of we allemaal de bijbel hetzelfde lezen. We willen als gemeente juist in dit handelen als christen worden herkend en erkend.

Acht dimensies van kerk zijn:

1. Eredienst en andere vieringen

In de eredienst belijden en vieren we ons geloof. We worden aangesproken om een beter mens te zijn, om Gods koninkrijk realiteit te maken. Tegelijk mogen we weten dat we altijd thuis kunnen komen en dat God ons niet opgeeft. Je best doen is altijd goed genoeg. Daarnaast vindt juist in de eredienst een wisselwerking plaats tussen traditie en vernieuwing. Juist in de traditie vinden mensen een geborgenheid en rituelen die gewaardeerd worden, het verbindt ons met generaties van gelovigen voor ons. Maar de traditie is geen waarde op zich. Het gaat om die verbinding, dat vergt uitleg en soms vernieuwing. De traditie moet soms 'ververst' worden. Zodat iets wat altijd hetzelfde is toch elke keer weer nieuw kan voelen. Daarbij is ruimte voor oude en nieuwe gewoonten en tradities. Wanneer dit wordt geconcretiseerd kan dit betekenen dat er meer vormen van vieren gezocht worden die ruimte krijgen in de week.

- De eredienst is geen 'show' maar een gezamenlijke onderneming
- In de eredienst kunnen allerlei (nieuwe) vormen een plek hebben
- Niet dingen doen "omdat dat nou eenmaal zo hoort"
- Traditie is belangrijk als het zich verbindt met het nu

Voorbeelden:

- Kliederkerk
- Verschillende invullingen van "populaire" diensten zoals Kerst en Pasen
- Uitnodigen van bijzondere sprekers

"Waar twee of drie in Mijn Naam bijeengekomen zijn, daar ben Ik in hun midden"

2. Organisatie

Op het moment hebben we in de kerk allerlei commissies. Volgens de Denktank zijn het er eigenlijk té veel. Dat maakt de kerk vaak te bureaucratisch. Als je iets gedaan wil krijgen moet je eerst langs allerlei commissies om dat voor elkaar te krijgen en daardoor neemt het initiële enthousiasme alleen maar af. Hoewel eerder deze commissies het doel leken te hebben eenieder van ons een rol te geven in de gemeente, worden ze nu soms ervaren als een last of een tijdrovend overgeorganiseerd zijn. Onze aanbeveling is om ook hier te werken vanuit liefdevol vertrouwen. Niet alles hoeft dichtgetimmerd en uitgewerkt te zijn. Laat mensen gewoon dingen proberen zonder van tevoren te weten wat er precies uitrolt of wat het is. De organisatie mag ervanuit gaan dat de gemeenteleden ook zelf wel kunnen bedenken wat wel en niet kan en dus niet altijd gecontroleerd hoeven te worden. Er mag dan ook best eens wat fout gaan, daar kunnen we alleen maar van leren. De wereld is niet maakbaar en ligt uiteindelijk in Gods hand, durf daarop te vertrouwen. Het is ook vrijwel onmogelijk om het altijd goed te doen voor iedereen. Wanneer dat nagestreefd wordt, is er geen

ruimte voor proberen. Wanneer openheid een plek heeft in de gemeente kan altijd gereflecteerd en geleerd worden van initiatieven zonder direct te veroordelen.

- Maak de commissiestructuur overzichtelijk
- Pas namen aan naar de moderne tijd
- Minder commissies voor meer slagkracht
- Werk vanuit vertrouwen in plaats van controle
- Leg verantwoordelijkheden lager in de organisatiestructuur
- Laat mensen doen waar ze goed in zijn

“Ik wou me aanmelden als lectrix, nou voordat ik bij de juiste persoon was, was ik twee maand verder”

“Een lichaam is een eenheid die uit vele delen bestaat; ondanks hun veelheid vormen al die delen samen één lichaam”

“Relax, God is in control”

3. Rol in het dorp

We hopen dat de Laarkerk van de toekomst getypeerd kan worden door twee woorden: oase en rotonde. De kerk is een oase omdat het een rustpunt kan zijn in een druk bestaan. Omdat je er op adem kan komen. Maar het is ook een rotonde. Al het verkeer passeert er en gaat dan weer een andere kant op, er komen verschillende wegen bij elkaar. In het dorp observerend hoor je geluiden dat het raar is dat je in Italië zo elke kerk kan binnenlopen en de onze niet. De Laarkerk moet midden in het dorp staan. Bovendien willen we ons geloof uitdragen naar de buitenwereld. Niet door te overtuigen of ‘zieltjes te winnen’ maar door het zichtbaar maken van de liefde voor de wereld en elkaar. Vanuit dit enthousiasme wordt de Laarkerk een inspirerende plek waar mensen bij willen horen. Er zijn een hoop mensen die net binnen of net buiten de gemeente staan, aan de rand als het ware. Dus niet-gemeenteleden die toch betrokken zijn of gemeenteleden die spaarzaam betrokken zijn.

- De kerk is een oase en rotonde
- De kerk is zichtbaar in het dorp
- Als de kerk enthousiasme en een fijne sfeer uitstraalt, dan komen de mensen vanzelf
- De kerk biedt beschutting aan hen die het moeilijk hebben binnen én buiten de gemeente, kortom aan iedereen
- Bewust mensen betrekken met meer afstand tot de “vaste groepjes”
- Heb zorg en aandacht voor mensen die alleen komen tijdens “populaire diensten” zoals Kerst en Pasen. Start vroeg met de organisatie
- Betrek mensen die aan de rand staan door middel van laagdrempelige activiteiten die wellicht minder expliciete religieuze lading hebben
- Vooronderstel niet te makkelijk voorkennis bij mensen die komen en houdt dingen luchtig en laagdrempelig
- Maak actiever gebruik van sociale media en richt je daarbij op mensen buiten de gemeente
- Zoek vaker de verbinding met andere denominaties zoals de katholieke kerk of de christelijk-gereformeerden of zelfs met andere religies

Voorbeelden:

- Musical
- Rommelmarkt

- Projecten “Plaats De Wereld” en de Stiep
- Laarkerktv kan meer naar buiten gericht worden

“Ga daarom naar de kruispunten van de landwegen en nodig er voor de bruiloft zovelen uit als u er maar zult vinden.”

“Waarom kan ik niet even naar de wc in de kerk als ik door het dorp fiets.”

4. Gebouw

Het kerkgebouw is op dit moment vrij traditioneel opgebouwd. Vaste banken die kijken naar wat er vooraan gebeurt, een kansel, een orgel, een doopvont. Voordeel is dat veel van deze elementen wel flexibel zijn. Dit willen we verder uitbouwen. De kerk moet een multifunctioneel centrum worden. Hier kunnen allerlei activiteiten plaatsvinden. Wat nu de kerkzaal is zal omgebouwd moeten worden met flexibele elementen zodat het dienst kan doen als kerkzaal, theater, eetzaal, congrescentrum enzovoort. In de verwachting dat het aantal gemeenteleden nog daalt, moet de ruimte zodanig in te richten zijn dat de ruimten geborgen voelen en niet als leeg.

- De kerk is een multifunctioneel centrum
- De kerk is altijd open, je kunt zo even binnenlopen
- Er is altijd wat te doen voor jong en oud
- Doe de vaste banken eruit en zorg voor een flexibele inrichting van de gehele kerk
- De sfeer van het gebouw zou opener, frisser en knusser moeten worden
- Neem een professioneel binnenhuisarchitect van buiten de gemeente in de arm die meedenkt over de inrichting

Voorbeelden:

- Er is een stilleruimte waar iedereen altijd binnen kan lopen
- De grote ruimte van de Meent intiemer en warmer maken met kleinere “hoekjes”
- Ook mensen van buiten de kerk kunnen exposeren in de Meent

5. Diaconaat

Als het gaat over diaconaat hebben we het niet alleen over de collecte in de eredienst. We hebben het over het dienen van de wereld. We proberen Gods koninkrijk werkelijkheid te maken en de goede werken te doen die Jezus ons heeft voorgedaan. We denken dat de kerk in zaken van gerechtigheid voorop zou moeten lopen. Dat we moeten zeggen waar we voor staan, ook als we daarmee de lieve vrede niet bewaren.

Dat betekent ook dat de kerk zich écht moet durven bezighouden met de nood in de wereld. Niet alleen door pleisters op open wonden te plakken, maar door duidelijk een andere wereld voor te spiegelen. Jezus hield ook niet de status quo in stand maar was in veel opzichten revolutionair. Dus moeten we in gesprek met elkaar geen thema’s schuwen. Het mag over politiek gaan in de kerk, zonder dat het dan zou moeten gaan om partijpolitiek. Jezus geeft immers ook geen stemadvies maar spiegelt ons een nieuwe wereld voor. De kerk moet de plek zijn waar het nastreven van die nieuwe wereld wordt herkend.

Diaconaat is bij uitstek een thema waarin we de rol van jongeren zien. Activiteiten waar jongeren zich verbonden met de kerk voelen zijn afgelopen jaren vooral de World Servants reizen geweest. Er is dan ook een duidelijke relatie tussen diaconaat en jongeren

- De kerk heeft een voorbeeldfunctie in de maatschappij
- De kerk durft zich uit te spreken over belangrijke thema’s

- We roepen op tot actie zonder te oordelen
- Voer open gesprekken hierover in de gemeente
- Mensen mag een spiegel voorgehouden worden zoals Jezus dat ook deed

Voorbeelden:

- Haal actuele thema's die spelen in de wereld, zoals klimaatverandering, vluchtelingencrisis of Black Lives Matter, de eredienst in. Dit kan eventueel ook met experts van buiten de kerk.

“En God zegende hen, en God zeide tot hen: Weest vruchtbaar, en vermenigvuldigt, en vervult de aarde, en onderwerpt haar, en hebt heerschappij over de vissen der zee, en over het gevogelte des hemels, en over al het gedierte, dat op de aarde kruipt!”

6. Jongeren

Er wordt wel eens beweerd dat de huidige generatie jongeren de ‘patatgeneratie’ zou zijn. We denken dat dit niet terecht is. Juist jongeren van nu zijn bezig met grootse thema's als klimaat, racisme en de verdeling van rijkdom in de wereld. Toch vinden veel jongeren in de kerk juist een conservatief instituut. Jongeren zoeken in de kerk een instituut dat hen handvatten geeft om aan de slag te gaan. Hoewel jongeren het wellicht niet God zouden noemen zijn ze wel degelijk bezig om de christelijke waarden in de praktijk te brengen. Heb vertrouwen in het potentieel van jongeren. In jongeren investeren is investeren in de toekomst ook als je er zelf niet direct resultaat van ziet of het niet de manier is waarop wij dat vanuit traditie gewend zijn.

- Catechisatie is niet alleen leren over de inhoud maar juist ook over de praktijk van christen zijn
- Betrek jongeren in de organisatie en geef ze ook zelf verantwoordelijkheid, faciliteer ze hierin
- Breng jongeren in contact met ouderen om van elkaar te leren
- Besef dat je betrokkenheid niet af kan dwingen, creëer een structuur en cultuur waar het kan ontstaan
- Geef jongeren de ruimte om het kerkelijk leven in vrijheid te exploreren zonder het gevoel te hebben dat ze verplichtingen hebben
- Jongeren geven aan dat het onderscheid tussen Laarkerk, Magnuskerk, en Dorpskerk voor hen geen rol speelt maar een scheiding aanbrengt die er niet hoeft te zijn
- Zoek verbinding met jongeren binnen en buiten de gemeente, wees gastvrij

Voorbeelden:

- De catechese doet mee met de voedselbank
- World Servants reizen
- Roemeniëreis
- Rommelmarkt

“Toen Jezus dat zag, wond hij zich erover op en zei tegen hen: ‘Laat de kinderen bij me komen, houd ze niet tegen, want het koninkrijk van God behoort toe aan wie is zoals zij.’”

7. Gezinnen

Gezinnen nemen ook een belangrijke plaats in de gemeente in. De kerk is een plek waar gezinnen elkaar ontmoeten en zich met elkaar verbinden. Daarbij komt vanuit gezinnen steeds meer de vraag naar ruimte in het vieren en naar meer aandacht voor geloofsopvoeding. De kerk kan een belangrijke rol vervullen in het uitdragen van het geloof naar kinderen. Daarom is het belangrijk dat

gezinnen zich welkom weten binnen onze gemeente. Het is belangrijk om kinderen ook een plek te laten hebben in de eredienst. Wellicht zou de recente stap om het kind van dienst meer verantwoordelijkheid te geven dan de kaarsen verder uitgebreid kunnen worden. Maar ook hier is het zoeken naar andere vormen van vieren, die laagdrempeliger zijn dan de huidige eredienst. Dit kan zorgen voor een gevoel van welkom zijn voor gezinnen met meer afstand tot de kerk. Net als bij de jongeren zou hier niet centraal moeten staan hen te willen 'vangen' voor onze gemeente maar om hem vrijblijvend kennis te laten maken met het kerkelijk leven en de gemeente. Uit de gesprekken in de Denktank is herhaaldelijk gesproken over de kracht van het delen van de maaltijd met elkaar.

- Wees gastvrij zonder dwingend te zijn
- Heb aandacht voor geloofsopvoeding zonder direct in traditionele vormen te belanden
- Geef kinderen een rol in de dienst
- Zoek naar meer eigentijdse vormen voor bijvoorbeeld kindernevendienst en catechese

Voorbeelden:

- Kliederkerk
- Reis door de paasnacht
- Pannenkoekenfeest
- Regelmatig samen eten
- Kind van dienst

8. Ouderen

Van ouderen wordt vaak gedacht dat ze zeer traditioneel zijn ingesteld. Dat nieuwerwetse hoeft dan allemaal niet zo nodig. Toch is er ook zeker een groot deel van de ouderen in de gemeente die verandering zeer toejuicht. Maak hierin geen aannames, neem ouderen serieus en behandel ze als volwaardig lid van de kerk. Het kunnen soms juist de ouderen zelf zijn die de meest frisse ideeën hebben. Als U-nited speelt zijn er ouderen die wegblijven of naar een andere kerk gaan, maar ook ouderen die het helemaal fantastisch vinden dat jongeren zelf iets ondernemen in het geloof. Deze twee groepen verbinden kan een flinke uitdaging zijn. Wat in dit proces wellicht een sleutelrol kan vervullen is het verbinden van ouderen en jongeren door de tradities ook voor jongeren voelbaar te maken, bijvoorbeeld door ouderen te laten vertellen over hun ervaringen met de kerk. Aan de andere kant leert de ervaring ook dat ouderen blij verrast kunnen zijn, denk aan de keren dat U-nited in de gedachtenisdienst heeft gespeeld en ze een andere kant van zichzelf hebben laten zien. Het doel moet zijn dat mensen van alle leeftijden elkaar ontmoeten.

- Geef traditie waarde voor iedereen
- Ga met ouderen in gesprek over wat ze willen verwachten, doe geen aannames
- Breng verschillende lagen van de gemeente met elkaar in gesprek

Voorbeelden:

- Laat ouderen eens een jeugddienst ontwerpen
- Bijeenkomsten voor alleengaanden

“Al vervalt ook onze uiterlijke mens, nochtans wordt de innerlijke van dag tot dag vernieuwd”

Conclusie:

Volgens ons zijn de twee belangrijkste stappen die volgens ons onderzoek snel zouden moeten volgen de openheid naar buiten toe en de herinrichting van het gebouw. We denken dat de openheid naar buiten heel belangrijk is omdat de wereld “op ons wacht”. We leven in een turbulente tijd waarin de armoede eenvoudig is op te lossen en dit toch niet gebeurt. Mensen zoeken naar betekenis en vinden die vaak niet in de huidige individualistische maatschappij. Daarnaast zijn er grote problemen zoals bijvoorbeeld het klimaat die onze aandacht vragen. Tot slot werkt corona hierin als katalysator. Mensen beseffen steeds meer waar het werkelijk om gaat in het leven. Heeft de kerk nog een rol in onze huidige tijd vragen veel mensen zich af. Wij denken van wel, juist nu kan de kerk iets toevoegen en betekenis geven aan ons leven. Maar dan moeten we die rol wel nú pakken, anders is het te laat.

Daarnaast moet de inrichting van het gebouw, de kerkzaal, de meent, leerhuis enzovoort, een speerpunt zijn omdat deze andere inrichting een voorwaarde is voor veel andere nieuwe initiatieven en veranderingen. Nieuwe vormen van vieren kunnen bijvoorbeeld beter verkend worden in een flexibele setting dan met de vaste banken die nu in de kerk staan. Een nieuwe inrichting is ook een heel concrete, zichtbare vorm van vernieuwing die als inspiratie kan werken om “door te pakken”.

Hoe nu verder?

Om verandering te bereiken is een breed draagvlak onmisbaar. Daarom is het cruciaal dat dit document gaat leven bij de gemeente. We zien er dan ook naar uit om onze bevindingen en plannen te presenteren, aan de wijkraad maar ook aan de gemeente zelf. Dat moment zou wat ons betreft niet alleen een beschouwend karakter moeten hebben maar ook een eerste aanzet tot actie. Misschien zijn er delen waar nog over gesproken moet worden. Dat is prima, dan parkeren we die even en gaan we met iets anders aan de slag. De verandering moet volgens ons dus een organisch en flexibel proces zijn.

Stel een uitvoeringscommissie aan die zich gaat buigen over de vervolgstappen in het proces. Maar let op dat je hier ook al start met het uit de traditionele kaders stappen qua organisatie. Er is eigenlijk een modulaire commissie nodig waar mensen constant in- en uitstappen. Mensen moeten zich laagdrempelig kunnen verbinden met een thema dat ze leuk vinden. Zonder dat ze dan een jaar in een bepaalde commissie moeten gaan zitten. De uitvoeringscommissie is faciliterend en stelt zich dienstbaar op. Ze staat niet boven het proces maar houdt in de gaten wat er gebeurt en verbindt mensen met elkaar. Hoewel we als Denktank hier ook geen perfecte strategie voor hebben, denken we wel dat er nieuwe vormen gezocht moeten en dat dit niet op de “oude” manier georganiseerd moet worden. Technieken en tactieken van verandermanagement uit het bedrijfsleven bieden hierin wellicht ook handvatten. Dit proces moet regelmatig teruggekoppeld worden bij de gemeente en zorg voor constante feedbackloops in het proces. Hang bijvoorbeeld de tekeningen van de architect op en laat mensen hierop reageren. Creëer vaste momenten waarin ook de wijkraad zich verantwoordt voor hoe het gaat met de uitvoering. Maak hier duidelijke afspraken over. Hiermee verhoog je de betrokkenheid, invloed en verantwoordelijkheid van de gemeente. Het zou een continu terugkerend agendapunt moeten zijn op vergadering van de wijkraad. Voorkom ook dat nieuwe ideeën eerst langs allerlei mensen moeten die er wat van moeten vinden. Geef mensen vertrouwen, vrij spel waar nodig en laat ze ook zelf uitleggen waarom ze willen wat ze willen.

Voor ons staat in ieder geval voorop dat de kern van dit proces onze kernwaarden zouden moeten zijn, vertrouwen in het bijzonder. Stel je oordeel uit en laat mensen vrij in dit experiment. Laat niet

te snel het hoofd hangen als het niet direct goed gaat of als er negatieve feedback komt. Mensen moeten wennen aan verandering. Dit proces heeft tijd nodig, maar van uitstel komt ook afstel. Probeer dus zo te schakelen dat het tempo hoog blijft maar wel bij te houden. Maak hiervoor een concreet tijdspad wat eventueel bijgesteld kan worden maar waar we wel steeds naar blijven kijken. Formuleer specifieke en tijdsgebonden doelen. Tot slot als allerbelangrijkste: vergeet de liefde niet. Vergeet niet dat we een kerk zijn en geen voetbalclub. Durf te vertrouwen op de liefde van God, de lessen uit de Bijbel en de liefde van mensen voor en naar elkaar.